

Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri

Departementet

Folketingets Udvalg for Fødevarer, Landbrug
og Fiskeri

Den 5. november 2009
Sagsnr.: 99

- ./. Vedlagt fremsendes til udvalgets orientering samlenotat for rådsmøde (landbrug og fiskeri) den 19.-20. november 2009.

Med venlig hilsen

Jesper Wulff Pedersen

Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri

2.1. Kontoret for europapolitik og internationale relationer

5. november 2009

FVM 704

SAMLENOTAT

Rådsmøde (landbrug og fiskeri) den 19.-20. november 2009

1. Forslag til Rådets forordning om ændring af forordning (EF) nr. 1234/2007 om en fælles markedsordning for landbrugsprodukter og om særlige bestemmelser for visse landbrugsprodukter (fusionsmarkedsordningen)
- *Vedtagelse*
KOM(2009) 539
Side 3

2. Forenkling af den fælles landbrugspolitik
- *Udveksling af synspunkter*
KOM-dokument foreligger ikke
Side 6

3. Fremtidens landbrugspolitik: landdistriktsudvikling
- *Politisk drøftelse*
KOM-dokument foreligger ikke
Side 9

4. Kommissionens udkast til forordning vedrørende rettelser til forordningerne (EF) nr. 1762/2003, 1775/2004, 1686/2005 og 164/2007 om fastsættelse af produktionsafgifterne på sukker for produktionsårene 2002/2003, 2003/2004, 2004/2005 og 2005/2006
- *Tidlig forelæggelse*
KOM-dokument foreligger ikke
Side 12

5. Polsk anmodning om godkendelse af statsstøtte til køb af landbrugsjord
- *Vedtagelse*
KOM-dokument foreligger ikke
Side 15

6. Forslag til Rådets forordning om bevarelse af fiskeressourcerne gennem tekniske foranstaltninger
- *Politisk enighed*
KOM (2008) 324
Side 17

7. Konsultationer mellem EU og Norge om fiskerimuligheder for 2010
- *Udveksling af synspunkter*
KOM-dokument foreligger ikke
Side 23

8. Forslag til Rådets forordning om fastsættelse for 2010 af fiskerimuligheder og dertil knyttede betingelser for visse fiskebestande og grupper af fiskebestande for Sortehavet
- *Politisk enighed*
KOM (2009) 517
Side 26

9. Forslag til Rådets beslutning om tilladelse til markedsføring af produkter, der indeholder, består af eller er fremstillet af genetisk modificeret majs MIR604 under Europa-Parlamentets og Rådet forordning (EF) nr. 1829/2003 om genetisk modificerede fødevarer og foderstoffer
- *Vedtagelse*
KOM (2009) 613
Side 28

NOTAT OM RÅDSMØDE (LANDBRUG OG FISKERI)

den 19.-20. november 2009

1. Forslag til Rådets forordning om ændring af forordning (EF) nr. 1234/2007 om en fælles markedsordning for landbrugsprodukter og om særlige bestemmelser for visse landbrugsprodukter (fusionsmarkedsordningen) KOM(2009) 539

*Revideret genoptryk af samlenotat oversendt til Folketingets Europaudvalg den 1. oktober 2009.
Ændringer er markeret i marginen.*

Resumé

Kommissionen har fremsat forslag om tilpasning af fusionsmarkedsordningen i forhold til mælke-sektoren. Forslaget vil give medlemsstaterne øget fleksibilitet i deres nationale kvoteforvaltning og give medlemsstaterne mulighed for at anvende og finansiere nationale kvoteopkøbsordninger med henblik på omstrukturering. Derudover indeholder forslaget bestemmelser, der gør det muligt for Kommissionen at iværksætte midlertidige tiltag ved prisforstyrrelser for mælk på linje med andre landbrugssektorer.

Baggrund

Kommissionen har ved KOM (2009) 539 af 9. oktober 2009 fremsendt forslag om ændring af forordning (EF) nr. 1234/2007 om en fælles markedsordning for landbrugsprodukter og om særlige bestemmelser for visse landbrugsprodukter (fusionsmarkedsordningen).

Forslaget er oversendt til Rådet i dansk sprogudgave den 12. oktober 2009.

Forslaget er fremsat med hjemmel i TEF artikel 37 og kan vedtages af Rådet med kvalificeret flertal efter høring af Europa-Parlamentet.

Forslaget er sat på dagsordenen for rådsmødet (landbrug og fiskeri) den 19.-20. november 2009 med henblik på vedtagelse.

Nærhedsprincippet

Forslaget er et led i gennemførelsen af den fælles landbrugspolitik, hvorfor nærhedsprincippet er tilgodeset.

Formål og indhold

Det Europæiske Råd drøftede den 18.-19. juni 2009 den nuværende situation på mælke markedet. Det Europæiske Råd opfordrede Kommissionen til at foretage en dybtgående analyse indenfor 2 måneder og forelægge mulige foranstaltninger med henblik på stabilisering af markedet for mælk og mejeriprodukter. Eventuelle foranstaltninger skal respektere resultaterne af sundhedstjekket. Kommissionen fremlagde sin meddelelse den 22. juli 2009. Kommissionen har på rådsmøderne (landbrug og fiskeri) i 2009 løbende orienteret om markedssituationen for mælk.

Det skal bemærkes, at markedssituationen for mælk og mejeriprodukter er i bedring. Priserne på smør og skummetmælkspulver er nu noget over niveauet for interventionspriserne. Der indkommer derfor ikke længere bud om opkøb til intervention. Afregningspriserne er ligeledes stigende og er nu på 25,8 cent/kg efter i maj 2009 at have været på 24,1 cent/kg.

Det vurderes, at prisstigningerne især skyldes en positiv udvikling på verdensmarkedet, hvor udbuddet er faldende i Oceanien (Australien og New Zealand) og især i USA. På den baggrund besluttede Kommissionen i uge 47 efter forelægelse for Forvaltningskomiteen at nedsætte eksportrestitutionerne på mælk, smør og sødmælkspulver med 37-50 % og fastsætte restitutionerne på skummetmælkspulver til 0,00 €

Med det fremsatte forslag udvides artikel 186 i Rådets forordning (EF) nr. 1234/2007, således at bestemmelsen også kan anvendes for mejeriprodukter. Bestemmelsen omfatter allerede produkter fra sukker-, humle-, oksekøds-, fåre- og gedekødssektoren samt svinekøds-, æg-, olivenolie- og fjerkrækødssektoren. Med denne bestemmelse kan Kommissionen træffe de fornødne foranstaltninger, såfremt der sker prisforstyrrelser på det indre marked, hvor det skønnes, at disse vil være ved og medføre eller true med at medføre markedsforstyrrelser.

Forslaget vil desuden give medlemsstaterne øget fleksibilitet i forvaltningen af mælkekvote i kvoteårene 2009/2010 og 2010/2011. Efter eksisterende retsgrundlag indebærer mælkekvoteordningen, at alle mælkeproducenter i EU har en individuel mælkekvote. Summen af disse udgør den pågældende medlemsstats nationale kvote. Hvis en medlemsstat overskrider sin nationale kvote, skal der betales en overskudsafgift af den overskydende mængde producerede mælk. Afgiften opkræves hos de producenter, der har overskredet deres individuelle kvoter. Hver medlemsstat råder indenfor den nationale kvote over en national reserve, hvori der indgår kvote, medlemsstaterne kan anvende til uddeling til særlige formål. Med forslaget vil medlemsstaterne kunne forvalte deres nationale mælkekvote mere fleksibelt, idet medlemsstaterne kan opkøbe mælkekvote hos producenterne og anbringe de pågældende kvotemængder i deres nationale reserver. Mængderne indgår herefter ikke ved beregningen af landets nationale kvote, når overskudsafgift skal beregnes. Såfremt en medlemsstat skal betale overskudsafgift, skal den del af overskudsafgiften, der svarer til den opkøbte mængde, herefter beholdes af medlemsstaten og anvendes til omstrukturingsformål.

Udtalelser

Europa-Parlamentet har den 22. oktober 2009 afgivet udtalelse om Kommissionens forslag, hvori Europa-Parlamentet foreslår, at indføjelser af mælk og mejeriprodukter sker i et separat punkt, samt at prisændringerne skal finde sted inden for de perioder på tolv måneder, der starter den 1. april 2009 og den 1. april 2010. Endvidere foreslår Europa-Parlamentet, at Kommissionen løbende skal informere Europa-Parlamentet dels om arbejdet i Forvaltningskomiteen for den Fælles Markedsordning for Landbrugsprodukter, dels om de foranstaltninger og forslag til foranstaltninger, som Kommissionen forelægger Rådet.

Konsekvenser

Forslagets del vedrørende artikel 186 forventes at kunne medføre øgede udgifter for EU's budget. Kommissionen har på rådsmødet (landbrug og fiskeri) den 19.-20. oktober 2009 oplyst, at den med hjemmel i en udvidet artikel 186 vil foreslå, at der anvendes 280 mio. € til mælkesektoren for 2010.

Beslutningen om at anvende de 280 mio. € er ikke en del af det foreliggende forslag, men det indgår som et element i Kommissionens ændringsforslag til budgetforslag for 2010 og vil i givet fald skulle vedtages i henhold til den almindelige budgetprocedure.

Kommissionen har tilkendegivet, at fordelingsnøglen pr. medlemsstat for de 280 mio. € vil være mælkeproduktionen i 2008/2009. Dog skal den konkrete udmøntning drøftes, men ideen er, at midlerne skal komme mælkeproducenterne direkte til gode. Danmarks andel anslås til 9,2 mio. € (ca. 69. mio. kr.).

Forslagets del vedrørende den strammere kvoteforvaltning, som medlemsstaterne frivilligt kan anvende i kvoteårene 2009/2010 og 2010/2011 kan medføre, at producenter, der på nuværende tidspunkt producerer under deres individuelle kvote, vil kunne blive pålagt afgift, mens producenter, der allerede nu producerer over deres individuelle kvote, vil blive pålagt en overskudsafgift af en større mængde. Den ekstra overskudsafgift, der bliver et resultat af forslaget, vil blive i den pågældende medlemsstat og derfor ikke tilfalde EU. Da kun få medlemsstater forventes at benytte muligheden for strammere kvoteforvaltning i medfør af forslaget, forventes det kun at få beskedne indflydelse på EU's mælkeproduktion.

Høring

Forslaget har været i høring i § 2-udvalget (landbrug).

Landbrug & Fødevarer finder for så vidt angår artikel 186, at vil det være en fordel, hvis der gives denne relativt begrænsede mulighed for øget markedsstøtte for at sikre mod især prisfald. Det skal blot stå fast, at større indgreb i markedet skal ske via rådsprocedure for at undgå u hensigtsmæssige panikindgreb. Med hensyn til forslaget til ændring af kvotesystemet understreger Landbrug & Fødevarer, at en opkøbsordning er i modstrid med den gradvise markedsorientering af mælkeproduktionen, som blev besluttet i Sundhedstjekket med udvidelsen af mælkekvoteerne på 5x1 %. En ændring af denne type ønskes ikke i Danmark, da dette vil straffe de mest driftige producenter og føre til usikkerhed om kvotepolitikken frem mod 2015. Ydermere vil enkelte mælkeproducenter være tvunget til at investere i yderligere kvote for at undgå superafgift, hvilket vil være en unødvendig udgift for et i forvejen trængt erhverv. Dette element af forslaget kan således kun støttes, såfremt det understreges, at det er frivilligt for det enkelte medlemsland at anvende en sådan opkøbsordning.

Regeringens foreløbige generelle holdning

Regeringen arbejder for, at markedsinstrumenter som intervention og prisstøtte enten ophører eller opretholdes på et minimum som et reelt sikkerhedsnet. Regeringen vil endvidere modsætte sig en udskydelse af gennemførelsen af centrale dele af sundhedstjekket, således at strategien for afvikling af mælkekvoteerne ligger fast. Regeringen finder, at en opkøbsordning som den beskrevne vil straffe de mest effektive producenter, og er derfor som udgangspunkt skeptisk overfor et sådant tiltag. Danmark vil dog kunne støtte forslaget under forudsætning af, at ordningen bliver frivillig for medlemsstaterne samt at udgifterne til opkøb af kvote ikke finansieres af EU, men af medlemsstaterne. Ordningen forventes ikke anvendt i Danmark.

Vedrørende en udvidelse af anvendelsesområdet for artikel 186 i Rådets forordning (EF) nr.1234/2007 er Danmark skeptisk overfor markedsinstrumenter som intervention og prisstøtte. Under hensyntagen til situationen i sektoren, bør Danmark dog kunne støtte, at mælkesektoren lige-stilles med de øvrige sektorer, der er omfattet af bestemmelsen.

Generelle forventninger til andre landes holdning

En lang række medlemsstater er bekymrede over udviklingen i mælkesektoren, og det forventes, at et flertal vil støtte forslagene. Op mod 21 medlemsstater, anført af Tyskland og Frankrig, ønsker iværksættelse af foranstaltninger som for eksempel forøgede interventionspriser, øgede eksportstøt-ter, øget fleksibilitet i nuværende markedsinstrumenter eller udvikling af nye til imødegåelse af øget prisudsving. Der kan således forventes efterspørgsel efter flere foranstaltninger. Nogle få medlems-stater ønsker, at det bliver obligatorisk at anvende forslaget vedrørende kvoteforvaltning. Kun en enkelt medlemsstat har tilkendegivet at overveje at anvende ordningen.

Tidligere forelæggelse for Europaudvalg

Forslaget har været forelagt med henblik på forhandlingsoplæg for Folketingets Europaudvalg den 9. oktober 2009 forud for rådsmødet (landbrug og fiskeri) den 19.-20. oktober 2009, jf. samlenotat oversendt den 1. oktober 2009.

Meddelelsen om markedssituationen har været forelagt Folketingets Europaudvalg den 2. september 2009 forud for rådsmødet (landbrug og fiskeri) den 7. september 2009, jf. samlenotat oversendt den 25. august 2009.

Notaterne er ligeledes oversendt til Folketingets Udvalg for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri.

2. Forenkling af den fælles landbrugspolitik

KOM-dokument foreligger ikke

Nyt notat.

Resumé

Kommissionen forventes at orientere om status for forenkling af den fælles landbrugspolitik. Rap-porten er en opfølgning på en tidligere meddelelse om forenkling fra april 2009 såvel som status for Kommissionens arbejde med 39 konkrete forenklingsforslag.

Baggrund

Kommissionen forventes at orientere om status for forenkling af den fælles landbrugspolitik. I for-bindelse med vedtagelse af rådskonklusioner om forenkling af den fælles landbrugspolitik den 25. maj 2009 blev det planlagt, at forenkling igen skulle sættes dagsordenen for rådsmøde (landbrug og fiskeri) den 19.-20. november 2009. Kommissionen skal ved samme lejlighed give status for dets behandling af 39 konkrete forenklingsforslag.

Sagen er sat på dagsordenen for rådsmødet (landbrug og fiskeri) den 19.-20. november 2009 med henblik på udveksling af synspunkter.

Nærhedsprincippet

Der redegøres ikke for nærhedsprincippet i denne sammenhæng, da der ikke er tale om stillingtagen til konkrete forslag.

Formål og indhold

Det forventes, at Kommissionen vil redegøre for opfølgning på, herunder eventuel gennemførelse af, 39 konkrete forenklingsforslag, der af 13 medlemsstater, herunder Danmark, blev forelagt Rådet (landbrug og fiskeri) den 24. april 2009. Det forventes, at Kommissionen vil være positivt indstillet overfor en række af forenklingsforslagene eller dele af dem. Ligeledes forventes det at fremgå, at enkelte af de 39 forenklingsforslag eller forslag inspireret heraf allerede er vedtaget eller ved at blive gennemført i forvaltningskomité-regi, mens andre vil indgå i fællesskabslovgivningen efter forslag fra Kommissionen i den nærmeste fremtid. Ligesom Kommissionen vil undersøge, om der kan udarbejdes alternative løsninger på nogle af forenklingsforslagene, da de i deres nuværende format ikke vil kunne gennemføres af Kommissionen. Endelig forventes det, at Kommissionen vil afvise visse forenklingsforslag, da Kommissionen finder, at de pågældende forslag vil underminere det integrerede kontrolsystem eller har politisk karakter og derfor ligger uden for rammerne af det løbende forenklingssarbejde.

Ud over arbejdet med de 39 forenklingsforslag forventes Kommissionen endvidere at redegøre for andre forenklingssinitiativer gennemført eller vedtaget af Kommissionen i løbet af de sidste par måneder. Disse initiativer er hovedsageligt relateret til opfølgning på Kommissionens meddelelse KOM(2009)128 "En forenklet landbrugspolitik for Europa til fordel for alle" såvel som rådskonklusionerne herom.

Disse forenklingssinitiativer forventes blandt andet at omfatte ophævelse af gamle forordninger, aktionsplaner for forenkling, indlemmelse af de fælles regler for vin i den fælles markedsordning, måling af administrative byrder, forenklingsekspertergruppen, det nyudviklede elektroniske indberetningssystem (ISAMM) og ikke mindst udsendelse af Kommissionens ansatte på træningsophold i medlemsstaterne.

Kommissionen forventes endvidere at redegøre for planerne om at samle og harmonisere alle promotionsforanstaltninger. Ligesom der planlægges en harmonisering af udbetalingstidsfrister for søjle I og II foranstaltninger. På krydsoverensstemmelsesområdet forventes der udarbejdet en liste med opsummering af forpligtelser på bedriftsniveau i relation til krydsoverensstemmelseskrav såvel som krav vedrørende god landbrugs- og miljømæssig stand (GLM). Denne liste vil udarbejdes på baggrund af drøftelser i ekspertgruppemøder. Det er hensigten, at denne skal kunne udgøre en reference for nationale administrationer i det fremtidige arbejde.

Udtalelser

Europa-Parlamentet skal ikke udtale sig om sagen, men Europa-Parlamentet udarbejder på eget initiativ en betænkning om forenkling med udgangspunkt i Kommissionens tidligere meddelelse om

forenkling KOM(2009)128 ”En forenklet landbrugspolitik for Europa til fordel for alle”. Europa-Parlamentets udtalelse forventes først at foreligge i april 2010.

Konsekvenser

Sagen har ikke i sig selv statsfinansielle, administrative eller lovgivningsmæssige konsekvenser.

Høring

§ 2-udvalget(landbrug) er blevet hørt ved møde den 2. november 2009.

Landbrug & Fødevarer støtter generelt bestræbelserne på at forenkle den fælles landbrugspolitik og ser særlig positivt på de af de 39 forenklingsforslag, der er rettet mod landmændene. Særligt i krisetider kan forenkling bidrage til at reducere omkostningerne. Landbrug & Fødevarer henviser i øvrigt til tidligere høringssvar afgivet af Landbrugsraadet i forbindelse med skriftlig høring vedrørende KOM(2009)128 ”En forenklet landbrugspolitik for Europa til fordel for alle”.

Landbrugsraadet noterer med tilfredshed, at Kommissionen har stor fokus på forenkling og omkostningsbesparelser; og at der også er nået betydelige konkrete resultater. Her er det blandt andet værd at nævne bortfaldet af braklægningskravet og fjernelsen af 10-månedersreglen. Det fjerner dog ifølge Landbrugsraadet ikke den kendsgerning, at Kommissionen ikke har leveret den nødvendige forenkling og gennemsækelighed på det måske vigtigste område, nemlig reglerne for krydsoverensstemmelse. Landbrugsraadet konstaterer tværtimod med bekymring, at udviklingen går i den forkerte retning. I stedet for at reducere og forenkle regelsættet vedrørende krydsoverensstemmelse oplever vi fra Kommissionens side en ”snigende” udbygning og udvidelse af kravene. Således kom landdistriktsordningerne med i 2008, og der er i 2009 sket en udvidelse vedrørende God Landbrugs- og Miljømæssig stand (GLM). Landbrugsraadet påpegede senest i forbindelse med fremsættelsen af forslaget til sundhedstjekket af den fælles landbrugspolitik, at der må ske en væsentlig reduktion i omfang og kompleksitet i kravene. Der er efter Landbrugsraadets opfattelse for mange krav omfattet af ordningen, og i mange tilfælde er kravene alt for uklare og ikke målbare. Overholdelse beror derfor i alt for mange tilfælde på et skøn, hvilket giver anledning til stor usikkerhed hos landmændene. Landbrugsraadet henviser til, at der i aftalen om sundhedstjekket indgår en erklæring, hvor Rådet og Kommissionen lover, at de vil arbejde for yderligere forenkling. Den erklæring skal snarest omsættes i reel handling.

Regeringens foreløbige generelle holdning

Danmark arbejder aktivt for at forenkle den fælles landbrugspolitik. Regeringen vil tage Kommissionens rapport til efterretning og vil samtidig arbejde for yderligere reelle forenklinger.

Generelle forventninger til andre landes holdninger

Det forventes, at der vil være en positiv holdning til rapporten fra stort set alle medlemsstater.

Tidligere forelæggelser for Folketingets Europaudvalg

Det forventede indhold i Kommissionens tidligere meddelelse om forenkling (KOM(2009)128) har været forelagt Folketingets Europaudvalg den 20. marts 2009 forud for rådsmødet (landbrug og fiskeri) den 23. marts 2009, jf. samlenotat oversendt den 12. marts 2009.

Den tidligere meddelelse om forenkling har været forelagt Folketingets Europaudvalg den 17. april 2009 forud for rådsmødet (landbrug og fiskeri) den 23.-24. april 2009, jf. samlenotat oversendt den 3. april 2009 samt den 20. maj 2009 forud for rådsmødet den 25. maj 2009, jf. samlenotat oversendt den 12. maj 2009.

Notaterne er ligeledes fremsendt til Folketingets Udvalg for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri.

3. Fremtidens landbrugspolitik: landdistriktsudvikling

KOM-dokument foreligger ikke

Nyt notat.

Resumé

Drøftelsen af fremtidens landdistriktspolitik forventes at fokusere på de fremtidige udfordringer for landbruget og landdistrikterne, herunder omstilling af landbruget til nye klimaforhold, og målsætninger vedrørende miljø, vand, bioenergi, fødevarer og -sikkerhed og etisk produktion. Der forventes ikke rådskonklusioner i forlængelse af drøftelsen. Drøftelsen forventes ikke at have betydning for beskyttelsesniveauet i Danmark og EU.

Baggrund

Drøftelsen af fremtidens landdistriktspolitik er en fortsættelse af drøftelserne om den fremtidige landbrugspolitik efter 2013. Kommissionen forventes at fremlægge en meddelelse medio 2010 med oplæg til rammer for fremtidens landbrugspolitik, herunder landdistriktspolitik, mens konkrete forslag forventes i løbet af 2011.

Sagen er sat på dagsordenen for rådsmødet (landbrug og fiskeri) den 19.-20. november 2009 med henblik på politisk drøftelse.

Nærhedsprincippet

Der redegøres ikke for nærhedsprincippet i denne sammenhæng, da der ikke er tale om stillingtagen til konkrete forslag.

Formål og indhold

EU fører en aktiv politik for landdistriktsudvikling. Den 2. februar 2005 relancerede Kommissionen Lissabon-strategien. Formålet med strategien er at imødekomme behovet for øget økonomisk vækst og jobskabelse samt for forbedret konkurrenceevne. Strategien skal sikre borgerne en bedre levestandard, som miljømæssigt og samfundsmæssigt er bæredygtig.

De vejledende principper for den fælles landbrugspolitik bidrag til Lissabon-strategien blev udformet på Det Europæiske Råds møde i Göteborg i 2001 og bekræftet i konklusionerne på Lissabon-strategien i Thessaloniki i juni 2003: stærke økonomiske resultater, som skal ledsages af bæredygtig anvendelse af naturressourcerne. Disse principper ligger til grund for de senere reformer af

den fælles landbrugspolitik. Dette blev understreget med reformen af den fælles landbrugspolitik i 2003, som blev et væsentligt bidrag til Lissabon-processen.

2003-reformen på landdistriktsområdet

Med reformen af landbrugspolitikken i 2003 blev udviklingen af landdistrikterne styrket yderligere ved at overføre ressourcer fra den direkte støtte til udviklingstiltag i landdistrikterne (modulation svarende til 5 % af den direkte støtte over 5.000 euro eller i alt ca. 1 mia. EUR årligt). Disse tiltag kan vedrøre konkurrenceevnen, arealforvaltningen og økonomien i landdistrikterne.

Rammerne for tiltagene i perioden 2007-2013 blev fastsat med Rådets forordning (EF) nr. 1698/2005 om støtte til udvikling af landdistrikterne og fordeles på tre akser:

1. Forbedring af landbrugets og skovbrugets konkurrenceevne
2. Forbedring af miljøet og landskabet
3. Forbedring af livskvaliteten i landdistrikterne og tilskyndelse til diversificering af de økonomiske aktiviteter

Medlemslandene skal fordele midlerne til udvikling af landdistrikterne på alle tre akser med minimum 10 % på akse 1 og 3 og 25 % på akse 2. Herudover skal minimum 5 % af midlerne anvendes efter den decentrale leader model, hvor lokale aktionsgrupper får medbestemmelse. Akse 1 og 3 EU-medfinansieres med op til 50 %, mens akse 2 indsatsen for miljø og natur samt midler anvendt under leader metoden EU-medfinansieres med op til 55 %.

Ændringer som følge af sundhedstjekket

Som resultat af sundhedstjekket af den fælles landbrugspolitik i 2008 indføres en række ændringer til rådsforordningen om støtte til landdistriktsudvikling, som har effekt på tilrettelæggelsen af landdistriktsprogrammet i perioden 2010-13. De væsentligste ændringer for landdistriktsprogrammet er følgende:

- Den tvungne modulation fra søjle 1 til 2 øges gradvist og med i alt yderligere 5 % i 2013 til i alt 10 %. Dermed tilføres yderligere EU finansiering på 883 mio. kr. til det danske landdistriktsprogram, som EU-medfinansieres med op til 75 %.
- Den nye tvungne modulation skal anvendes til at møde fire nye udfordringer for landbruget vedrørende klimaændringer, vedvarende energi, vandforvaltning og biodiversitet. Endvidere kan midlerne anvendes til at understøtte omstrukturering af mælkeproduktionen og fornyet vægt på innovation forbundet med de 4 udfordringer.
- Bestemmelserne og de nye prioriteter begrundes blandt andet i forpligtelserne fra EU vandramme-, habitat- og fuglebeskyttelsesdirektiverne, nitratdirektivet, EU-strategien for biobrændstoffer og klimamålsætningerne i Kyoto-aftalen.

Drøftelsen på rådsmødet forventes at fokusere på de fremtidige udfordringer for landbruget og landdistrikterne, herunder omstilling af landbruget til nye klimaforhold, og målsætninger vedrørende miljø, vand, bioenergi, fødevarer og -sikkerhed og etisk produktion. Der foreligger intet forslag, og der forventes ikke rådskonklusioner i forlængelse af drøftelsen.

Udtalelser

Europa-Parlamentet skal ikke afgive udtalelse.

Gældende dansk ret

Støtte under landdistriktsprogrammet ydes i medfør af lov nr. 316 af 31. marts 2007 om udvikling af landdistrikterne (landdistriktsloven).

Konsekvenser

Drøftelsen har i sig selv ingen lovgivningsmæssige eller statsfinansielle konsekvenser. Drøftelsen vil ikke i sig selv berøre beskyttelsesniveauet.

Høring

§ 2-udvalget(landbrug) er blevet hørt ved møde den 2. november 2009.

Landbrug & Fødevarer bemærker, at fremtidens landdistriktspolitik skal understøtte jordbrugets udfordringer - både med natur- og miljøindsats og en indsats for vækst og udvikling i erhvervet. I forlængelse heraf bør bestemmelserne justeres således, at store fødevarer virksomheder får mulighed for at spille en større rolle i udviklingen af den europæiske fødevarerindustri. I formuleringen af den fremtidige landdistriktspolitik er det vigtigt, at det ikke bliver muligt på nationalt/regionalt niveau at indføre støtteforanstaltninger, som er blevet afviklet under landbrugspolitikens søjle I.

Landbrug & Fødevarer finder, at der fortsat bør være et krav om national medfinansiering. Ligeledes bør der i lighed med i dag være fælles regler for, hvorledes medlemslandene og regionerne disponerer over landdistriktsmidlerne mellem overordnede indsatsområder. Landbrug & Fødevarer lægger vægt på, at EU's landdistriktspolitik også i fremtiden er en del af EU's fælles landbrugspolitik. Landbrug & Fødevarer henviser desuden til dansk landbrugs og fødevarerhvervs overordnede holdning til EU's fremtidige landbrugspolitik.

Regeringens foreløbige generelle holdning

Drøftelsen om fremtidens landdistriktspolitik bør ses i sammenhæng med den igangværende drøftelse af midtvejsevalueringen af EU's budget, som har fokus rettet mod tiden efter 2013. Det er dansk holdning, at forhandlingerne om de næste finansielle perspektiver skal foregå som en samlet pakke med alle budgetdele inklusive landbrugsbudgettet som en del heraf.

Regeringen henholder sig til regeringsgrundlaget "Mulighedernes samfund" fra november 2007 og sit høringssvar af 15. april 2008 i forbindelse med midtvejsevalueringen af EU's budget vedrørende den fælles landbrugspolitik. Endvidere henholder regeringen sig til strategien af 30. maj 2008 for afvikling af EU's landbrugsstøtte, således at regeringen vil arbejde for tilslutning blandt EU's medlemslande til;

- At den fælles landbrugspolitik udelukkende fokuseres på at sikre offentlige goder, eksempelvis fremme af klima, biodiversitet, miljø, økologi, høje fødevarer sikkerhedsstandarder, dyrevelfærd, natur- og landskabspleje og konkurrenceevne. Der er i denne sammenhæng ikke modsætning mellem på den ene side opretholdelse af standarder gennem regulering og på den anden side afvikling af landbrugsstøtten.
- At der i en eventuel overgangsperiode overføres midler fra den direkte støtte med det formål at understøtte den nødvendige omstrukturering, for at erhvervet kan tilpasse sig de globale udfordringer som følge af åbne markeder.
- At landdistriktsstøtten på længere sigt målrettes imødegåelse af de grænseoverskridende miljøproblemer, som særligt knytter sig til landdistrikterne.

Generelle forventninger til andre landes holdninger

Ligesom Danmark lægger mange andre medlemslande vægt på betydningen af landdistriktspolitikken i den fælles landbrugspolitik.

Tidligere forelæggelse for Folketingets Europaudvalg

Sagen har ikke tidligere været forelagt Folketingets Europaudvalg.

4. Kommissionens udkast til forordning vedrørende rettelser til forordningerne (EF) nr. 1762/2003, 1775/2004, 1686/2005 og 164/2007 om fastsættelse af produktionsafgifterne på sukker for produktionsårene 2002/2003, 2003/2004, 2004/2005 og 2005/2006

KOM-dokument foreligger ikke

Nyt notat.

Resumé

Den tidligere markedsordning for sukker adskilte sig fra andre markedsordninger, idet visse af udgifterne i forbindelse med ordningen blev dækket af forarbejdningsindustrien i form af varierende produktionsafgifter. Industrien er af den opfattelse, at Kommissionens beregning af produktionsafgifter pålagt i produktionsårene 2002/03, 2003/04, 2004/05 og 2005/06 har resulteret i for høje produktionsafgifter, da industrien har betalt for udgifter som reelt ikke er afholdt. EF-domstolen har givet industrien medhold heri. Kommissionen har derfor fremsat forslag til genberegning af produktionsafgiften på sukker for produktionsårene 2002/2003, 2003/2004, 2004/2005 og 2005/2006. Forslaget blev imidlertid mødt af en negativ udtalelse i forvaltningskomitéen den 15. oktober 2009. Forslaget oversendes derefter til Rådet.

Baggrund

Kommissionen forventes at oversende forslag til Kommissionens forordning om rettelser til forordningerne (EF) nr. 1762/2003, 1775/2004, 1686/2005 og 164/2007 om fastsættelse af produktionsafgifterne på sukker for produktionsårene 2002/2003, 2003/2004, 2004/2005 og 2005/2006 til Rådet.

Forslaget er fremsat med hjemmel i Rådets forordning (EF) 1260/2001 af 19. juni 2001 om den fælles markedsordning for sukker, og særligt artikel 15, stk. 8, 1 del og artikel 16, stk. 5.

Forslaget har tidligere været til afstemning i forvaltningskomitéen for Fælles Markedsordning for Landbrugsprodukter den 15. oktober 2009, hvor der var et kvalificeret flertal imod forslaget. Danmark stemte imod forslaget, idet man ønskede at beregningerne af produktionsafgifterne foretages korrekt. Kommissionen forventes at forelægge sagen for Rådet. Træffer Rådet ikke inden for en måned med kvalificeret flertal en anden afgørelse, kan Kommissionen vedtage forslaget.

Sagen er ikke på dagsordenen for rådsmødet (landbrug og fiskeri) den 19.-20. november 2009, men forventes sat på dagsordenen for et snarligt rådsmøde med henblik på vedtagelse.

Nærhedsprincippet

Der er tale om gennemførelsesforanstaltninger til allerede vedtagne retsakter. Det er derfor regeringens vurdering, at det følger heraf, at forslaget er i overensstemmelse med nærhedsprincippet.

Formål og indhold

Et af principperne i den fælles markedsordning for sukker var, at producenterne selv finansierede dele af de variable udgifter, der opstod som følge af afsætningen af overskudsproduktion af sukker under kvoteordningen (det vil sige eksportrestitutionerne er selvfinansieret i sukkersektoren). I praksis foregår dette ved at sukkerindustrien afkræves en såkaldt produktionsafgift pr. vægtenhed sukker. Det er metoden til beregning af produktionsafgifternes størrelse i årene før den seneste reform i 2006, der er til diskussion – ikke størrelsen af de nuværende produktionsafgifter, som udgør en fast sats.

Udgifterne til eksportrestitutioner udgjorde en væsentlig del af grundlaget for beregningen af produktionsafgifterne i produktionsårene 2001/02 til 2005/06. Da der blev ydet eksportrestitutioner for både kvotesukker og AVS-sukker (sukker fra Afrika, Vestindien og Stillehavsområdet), er det nødvendigt at benytte en beregningsmetode, der søger at udskille udgifterne til kvotesukker, idet producenterne kun skal betale afgifter af det sukker, de selv har produceret.

I Kommissionens oprindelige beregninger var det forudsat, at hele overskudsproduktionen af kvotesukker blev eksporteret med restitution. Dette var ikke tilfældet. Tværtimod blev en betragtelig mængde eksporteret uden restitution. Det har under en anlagt præjudiciel retssag ved EF-domstolen herom blandt andet været industriens påstand, at der ved beregningen bør tages højde for dette faktum. EF-domstolen har givet industrien medhold og har generelt udtalt, at de opkrævede produktionsafgifter i det nævnte tidsrum har været for høje.

Kommissionen har efter dommen fremsat forslag til genberegning af produktionsafgifterne på sukker for hvert af markedsårene 2002/03, 2003/04, 2004/05 og 2005/06. Kommissionen forklarer, at der med forslaget er taget højde for EF-domstolens afgørelse, idet de nye beregninger inkluderer de mængder sukker, der eksporteres uden restitution (således at den gennemsnitlige afgiftssats bliver lavere). Imidlertid går Kommissionen videre. Udover at korrigere de forhold, der blev påtalt i dommen, er også andre forhold korrigeret. Kommissionen tager ved beregning af eksportrestitutionerne ikke mere udgangspunkt i et regnskabstal, men beregner en virtuel eksportudgift over de udbetalte restitutioner i de pågældende år for alt sukker, det vil sige uden hensyntagen til om det reelt blev eksporteret med eller uden restitution. Dette resulterer i, at industrien bliver afkrævet et højere beløb end de eksportudgifter, der er blevet afholdt, hvilket medfører, at det beløb, der kan forventes tilbagebetalt til industrien samlet bliver mindre. Det samlede resultat er, at industrien med Kommissionens forslag skal have tilbagebetalt 10 mio. € imod industriens forventede 300 mio. €

Kommissionen har forklaret, at det juridiske grundlag for den beregningsmodel, som Kommissionen har valgt at benytte, findes i dommens præmisser, og at der ikke er fremkommet argumenter, der rejser tvivl om gyldigheden af den beregningsmodel, der blev benyttet i 2001/02. Denne model beregner produktionsafgifterne efter en metode, der er identisk med den Kommissionen, nu har valgt at benytte.

Hertil har en række medlemsstater hævdet, at EF-domstolen ikke tager stilling til den overordnede rigtighed af den model, der blev anvendt i 2001/2002, men kun til visse aspekter af modellen, og at der derfor kun bør korrigeres for de udsagn, retten tog stilling til. Endvidere fremgår det af dommens præmisser, at Kommissionens oprindelige metoder resulterer i for høje produktionsafgifter. Derfor bør Kommissionen ikke vælge en beregningsmodel, der i visse tilfælde resulterer i højere produktionsafgifter. Såfremt Kommissionen fastholder modellen fra 2001/02, har dele af industrien tilkendegivet, at der vil blive rejst en ny retssag.

Formandskabet forventes at fremsætte et kompromisforslag til drøftelse i Rådet. Formandskabet har fremlagt en alternativ beregningsmodel, der beror på de faktiske udbetalte eksportudgifter. Derved lægger formandskabet op til en tilbagebetaling på 295,5 mio. € til industrien.

Udtalelser

Europa-Parlamentet skal ikke udtale sig om forslaget.

Konsekvenser

Såfremt Kommissionens forslag vedtages, estimeres det, at sukkerindustrien vil få tilbagebetalt ca. 10 mio. € fra Fællesskabet. Dette vil medføre en udgift for Danmark (afholder ca. 2 % af EU's udgifter) på ca. 200.000 € (ca. 1.5 mio. kr.).

Sukkerindustrien mener til gengæld med henvisning til EF-domstolens afvisning af visse af Kommissionens tidligere beregninger, at Fællesskabet skylder sukkerproducenterne ca. 300 mio. €. Såfremt denne opfattelse stadfæstes i et eventuelt kompromisforslag, vil det medføre statsfinansielle konsekvenser for Danmark på ca. 6 mio. € (ca. 45 mio. kr.).

En manglende imødekommelse af industriens krav kan føre til flere nationale retssager og i sidste ende endnu en sag ved EF-domstolen. Denne proces kan tage flere år. Såfremt industrien får medhold i disse sager, kan de påløbne renter medføre en stigning i de beløb, der skal tilbagebetales.

Høring

§ 2-udvalget (landbrug) er blevet hørt ved møde den 2. november 2009.

Landbrug & Fødevarer fremhæver, at EF-domstolens afgørelse skal følges, samt at det grundlæggende princip om selvfinansiering i sukkersektoren skal respekteres.

Regeringens foreløbige generelle holdning

Regeringen støttede selvfinansieringsprincippet i den tidligere fælles markedsordning for sukker, således at industrien selv finansierede de udgifter, der var forbundet med afsætning af overskudsproduktion. Dette indebærer, at industrien kun skal afholde faktisk afholdte udgifter, og ikke, som Kommissionen foreslår, teoretisk afholdte udgifter.

Generelle forventninger til andre landes holdninger

Afstemningen i forvaltningskomiteen den 15. oktober 2009 resulterede i, at følgende medlemsstater stemte imod Kommissionens forslag: Belgien, Tjekkiet, Danmark, Tyskland, Spanien, Frankrig, Ita-

lien, Litauen, Nederlandene, Østrig, Polen, Portugal, Rumænien, Slovakiet, Finland, Sverige, Storbritannien (281 stemmer). Følgende medlemsstater stemte for forslaget: Bulgarien, Estland, Grækenland, Cypern, Luxembourg og Malta (37 stemmer), mens Irland, Letland, Ungarn og Slovakiet (27 stemmer) afstod fra at stemme.

Modstanden skyldes primært uenighed om Kommissionens beregningsmodel, der ikke fandtes i overensstemmelse med domstolens afgørelse eller selvfinansieringsprincippet.

Tidligere forelæggelse for Folketingets Europaudvalg

Sagen har ikke tidligere været forelagt Folketingets Europaudvalg.

5. Polsk anmodning om godkendelse af statsstøtte til køb af landbrugsjord KOM-dokument foreligger ikke

Nyt notat.

Resumé

Polen har den 28. september 2009 fremlagt en anmodning til Rådet om at godkende statsstøtte i form af en forlængelse af en overgangsordning om ydelse af støtte til erhvervelse af landbrugsjord. Muligheden ophører alternativt den 31. december 2009 og ønskes forlænget frem til udgangen af 2013.

Baggrund

Polen har den 28. september 2009 fremlagt en anmodning til Rådet om godkendelsen af statsstøtte i form af en videreførelse af en gældende ordning om ydelse af støtte til erhvervelse af landbrugsjord. Ordningen udløber den 31. december 2009 og ønskes forlænget frem til udgangen af 2013. Anmodningen er oversendt til Rådet den 1. oktober 2009.

Anmodningen fremsættes i medfør af TEF artikel 88, stk. 2, 3. afsnit 1. punktum, som har følgende ordlyd: ”På begæring af en medlemsstat kan Rådet med enstemmighed beslutte, at en af denne stat ydet eller planlagt støtte, uanset bestemmelserne i artikel 87 eller de i artikel 89 nævnte forordninger, skal betragtes som forenelig med fællesmarkedet, hvis ganske særlige omstændigheder berettiger en sådan beslutning.”

Bestemmelsen indebærer, at Rådet kan godkende statsstøtte. Det er ikke nogen betingelse for Rådets behandling af sagen, at medlemsstaten først har anmeldt den planlagte støtte til Kommissionen. Imødekommen af anmodningen kræver enstemmighed.

Anmodningen er sat på dagsordenen for rådsmødet (landbrug og fiskeri) den 19.-20. november 2009 med henblik vedtagelse.

Nærhedsprincippet

Sagen vedrører en anmodning om statsstøtte, som skal behandles efter reglerne i TEF artikel 87-88. Spørgsmålet om nærhedsprincippet er derfor ikke relevant.

Formål og indhold

Polen har udnyttet en overgangsordning, som giver mulighed for at yde statsstøtte til erhvervelse af landbrugsjord frem til 31. december 2009. Polen anmoder nu Rådet om at forlænge denne mulighed frem til og med 2013.

Polen begrundede anmodningen med ønsket om særligt en privatisering af de tidligere statsbrug samt at en generel forøgelse af bedriftsstørrelsen, hvilket er vanskeliggjort af den økonomiske krise og de begrænsede finansieringsmuligheder.

De lave priser på for eksempel mejeriprodukter betød endvidere, at landmænd har haft meget begrænsede muligheder for opkøb af jord, hvortil kom, at jordpriserne var steget. Fra polsk side erindredes endelig om, at støtteniveauet i 2009 kun er 60 % af niveauet i EU-15.

Polen vil under en videreførelse af støtteordningen benytte sig af følgende instrumenter:

- Rentestøtte i tilfælde, hvor finansieringen tilvejebringes på kommercielle vilkår. Det fremgår, at der betales en minimumsrente på 2 %, og at der er loft over den rente, der må opkræves på markedsvilkår.
- Afbetalingsordninger for jord som erhverves fra offentlig besiddelse (Polen fordeler land opkøbt fra tidligere statsbrug via en offentlig myndighed, der p.t. har ca. 2,5 mio. hektar til rådighed, svarende til ca. 15 % af landbrugsarealet). Det fremgår, at afbetalingsordningen er ”på gunstige vilkår”.

Mulighederne skal kunne benyttes både ved etablering og ved udvidelse af eksisterende bedrifter op til 300 ha. Det fremgår af det polske forslag, at der i givet fald forventes givet støtte til køb af 600.000 ha. jord frem til og med 2013, svarende til en samlet støtte på ca. 750 mio. kr. Fra polsk side er det oplyst, at det ordningen forventes at komme til at dække ca. 24.000 landmænd med et gennemsnitligt støttebeløb på ca. 4.500 €

Ved fastlæggelsen af rammebestemmelserne for statsstøtte til landbrugssektoren for perioden 2007-2013 i 2006 blev der givet adgang for medlemslandene til at videreføre eksisterende støtteordninger til køb af jord frem til udgangen af 2009. Polen udnyttede denne mulighed og ønsker nu Rådets godkendelse af, at ordningen videreføres i yderligere fire år. Ifølge Kommissionen vil det ikke være muligt at godkende det polske forslag under de eksisterende rammebestemmelser for perioden 2007-2013.

Udtalelser

Europa-Parlamentet skal ikke afgive udtalelse.

Konsekvenser

Forslaget har ingen lovgivningsmæssige eller statsfinansielle konsekvenser.

Høring

§ 2-udvalget(landbrug) er blevet hørt ved møde den 2. november 2009.

Landbrug & Fødevarer støttede generelt en restriktiv linje overfor statsstøtte, men havde forståelse for de særlige omstændigheder i denne sag.

Regeringens foreløbige generelle holdning

Det er den generelle danske holdning, at statsstøtte bør begrænses mest muligt, og at det bør være Kommissionen, der vurderer medlemslandenes statsstøtteordninger og disses forenelighed med EF-traktatens regler, idet man dog under helt særlige, ekstraordinære og konkrete omstændigheder kan undlade at stemme eller stemme for Rådets godkendelse.

Generelle forventninger til andre landes holdninger

Det forventes, at de øvrige medlemsstater ikke vil modsætte sig anmodningen.

Tidligere forelæggelse for Folketingets Europaudvalg

Sagen har ikke tidligere været forelagt Folketingets Europaudvalg.

6. Forslag til Rådets forordning om bevarelse af fiskeressourcerne gennem tekniske foranstaltninger

KOM (2008) 324

Revideret genoptryk af grundnotat oversendt til Folketingets Europaudvalg den 8. juli 2008.

Ændringer er markeret i marginen.

Resumé

Kommissionens forslag indeholder overordnede retningslinjer vedrørende tekniske bevaringsforanstaltninger i Nordsøen og Atlanterhavet og skal erstatte de nuværende regler i Rådets forordning (EF) nr. 850/98 om bevarelse af fiskeressourcerne gennem tekniske foranstaltninger til beskyttelse af unge marine organismer. Det er Kommissionens hensigt, at reglerne skal være enkle, forståelige, kontrollerbare og have en positiv effekt på arternes bevaring, beskyttelsen af de marine habitater og omfanget af udsmid. De detaljerede regler, som skal fastsættes for regionale områder, foreslås fastsat som gennemførelsesbestemmelser i Kommissionsforordninger via forvaltningskomitéprocedure.

Baggrund

Kommissionen har ved KOM (2008) 324 af 4. juni 2008 fremsendt forslag til Rådets forordning om bevarelse af fiskeressourcerne gennem tekniske foranstaltninger. Forslaget er oversendt til Rådet den 6. juni 2008. Forslaget er modtaget fra Rådssekretariatet i dansk sprogversion den 9. juni 2008.

Forslaget er fremsat med hjemmel i TEF artikel 37 og kan vedtages af Rådet med kvalificeret flertal efter høring af Europa-Parlamentet.

Forslaget er sat på dagsordenen for rådsmøde (landbrug og fiskeri) den 19.-20. november 2009 med henblik på politisk enighed.

Nærhedsprincippet

Det er Kommissionens vurdering at nærhedsprincippet ikke finder anvendelse, idet forslaget falder ind under Fællesskabets enekompetence. Idet der er tale om et led i gennemførelse af den fælles fiskeripolitik, er Regeringen enig heri.

Formål og indhold

Kommissionens formål med forslaget er at forenkle og målrette de tekniske bevaringsforanstaltninger med henblik på, at reglerne bliver forståelige, kontrollerbare og får en positiv effekt på arternes bevaring, beskyttelsen af de marine habitater og omfanget af udsmid (discard). Kommissionens forslag indeholder overordnede retningslinjer vedrørende tekniske bevaringsforanstaltninger i Nordsøen og Atlanterhavet og erstatter Rådets forordning (EF) nr. 850/98 af 30. marts 1998 om bevarelse af fiskeressourcerne gennem tekniske foranstaltninger til beskyttelse af unge marine organismer¹, Rådets forordning (EF) nr. 2549/2000 om yderligere tekniske foranstaltninger til genopbygning af torskebestanden i Det Irske Hav (ICES-afsnit VIIa) samt visse regler i de årlige forordninger om TAC/kvoter.

Et hovedformål med de tekniske regler er beskyttelse af ungfisk, og en stor del af foranstaltningerne tager derfor sigte på at begrænse fangsten af dem, blandt andet ved at stille krav til redskabsanvendelsen eller ved at lukke visse fangstperioder/områder. Andre foranstaltninger har til formål at beskytte bestemte arter eller økosystemer ved at begrænse fiskeriindsatsen, for eksempel gennem lukninger.

Kommissionen foreslår, at den nye rådsforordning skal indeholde de permanente overordnede rammer i form af generelle retningslinjer for alle områderne. De detaljerede regler skal fastsættes for regionale områder.

I forhold til de gældende regler kan særligt fremhæves følgende *indholdsmæssige* ændringer i forslaget til Rådsforordning:

- Reduktion af antallet af arter med mindstemål.
- Forbud mod at medbringe forskellige redskaber på én fangstrejse ("et-netsregel").
- Et fartøj skal flytte til ny fangstplads, hvis undermålsfisk udgør over 10 pct. af den samlede mængde i et træk.
- Et fartøj skal ligeledes flytte til ny fangstplads, hvis den procentvise andel af målarter (bortset fra undermålsfisk af målarter), som det er tilladt at fange med den tilladte masketørrelse for den pågældende art i et træk ikke har været i overensstemmelse med de procentvise andele, som er fastsat for det pågældende fiskeri.
- Medlemsstaterne og/eller de regionale rådgivende råd kan fremsætte forslag til Kommissionen

¹ Forordningen er blevet ændret 10 gange.

vedrørende udarbejdelse af planer med henblik på at mindske eller helt undgå udsmid og forbedre fiskeredskabernes selektivitet. Kommissionen skal senest tre måneder efter datoen for modtagelsen fremsætte sine bemærkninger.

- Hvis en forsinkelse med hensyn til at mindske eller eliminere udsmid medfører en skade, som vanskeligt vil kunne genoprettes, kan en medlemsstat træffe ikke-diskriminerende bevarelsesforanstaltninger for de farvande, der hører under dens højhedsområde eller jurisdiktion i form af hasteforanstaltninger.
- Reglerne gælder som hidtil ikke for videnskabelig forskning, men som noget nyt stilles der krav om, at fartøjsføreren skal tage en observatør fra kystmedlemsstaten med om bord, hvis kystmedlemsstaten anmoder flagmedlemsstaten herom.
- Gennemførelsesbestemmelserne skal som hidtil fastsættes i forvaltningskomitéprocedure på grundlag af forslag fra Kommissionen, men betydeligt flere regler kan fastsættes via gennemførelsesbestemmelser, herunder:
 - o Målartsprocenter
 - o Den tilladte maskestørrelse for hver målart
 - o Bestemmelser om reduktion og eliminering af udsmid og forbedring af fiskeredskabers selektivitet
 - o Foranstaltninger i forbindelse med begrænsning af fiskeriet i bestemte perioder og/eller områder på grundlag af de bedste foreliggende videnskabelige oplysninger med henblik på at beskytte marine habitater i disse områder
 - o Andre tekniske foranstaltninger til beskyttelse af marine habitater eller fiskeressourcer.
- Bilagene til forordningen kan ændres via en forskriftskomitéprocedure.

Status for ændringsforslag

Formandskabet har løbende fremlagt kompromistekster og senest i kompromistekst af 23. oktober 2009 foreslås en række ændringer af det oprindelige forslag. Blandt disse ændringer kan særligt fremhæves følgende:

Forslag til bilag om maskestørrelser og krævede kombinationer af procenter af arter (målarter) er nu indarbejdet i forslaget til rådsforordning i stedet for i forslag til kommissionsforordninger. Bilaget indeholder en harmonisering af maskestørrelser m.v. mellem Skagerrak/Kattegat og Nordsøen. Det indebærer blandt andet:

- At den generelle mindstemaskestørrelse i Skagerrak/Kattegat forøges fra 90 mm til 120 mm.
- At det vil være muligt at anvende 80 mm maskestørrelse til for eksempel fiskeri efter jomfruhummer og tunge i Skagerrak/Kattegat mod 90 mm i dag, idet der dog vil være en begrænsning på maksimalt 5 % torsk.
- At de gældende bifangstregler for fiskeri efter industriarter ændres. De krævede procentsatser har hidtil kunnet opfyldes ved enten at have mindst 60 % af én målart eller 90 % af flere målarter, og de krævede procentsatser i Skagerrak/Kattegat har hidtil kunnet opfyldes ved at have mindst 50 % af en eller flere målarter, men nu vil der generelt blive krævet i alt 90 % af sperling og/eller brisling i 16-32 mm fiskeri.

Der fastsættes specifikke procedureregler for implementeringen af Natura 2000 i den fælles fiskeripolitik. Medlemsstaterne skal således fremlægge relevante forslag til foranstaltninger med henblik

på vedtagelse af Kommissionen i forvaltningskomitéprocedure inden for området, som er dækket af forordningen, dvs. både inden for og uden for 12 sømilegrænsen. Forslag, som fremlægges af medlemsstater skal indeholde alle nødvendige elementer for at give Kommissionen mulighed for at vurdere relevansen af de foreslåede foranstaltninger, herunder en grundig beskrivelse af området, af bevaringsmål, af truslerne for habitater og af arter fra forskellige redskabstyper, andre aspekter af fiskeriaktiviteterne samt foreslåede tekniske foranstaltninger.

Det fastsættes, at Kommissionen i forvaltningskomitéprocedure på basis af rådgivning fra STECF kan vedtage bestemmelser om at begrænse fiskeaktiviteter i visse områder og/eller perioder med henblik på beskyttelse af levende akvatiske ressourcer og marine økosystemer. Disse skal særligt have til formål at beskytte gydeområder, høje koncentrationer af undermålsfisk eller gydende marine organismer og undgå fangster af sårbare arter samt reducere indvirkningerne af fiskeaktiviteter på marine økosystemer og ikke-målarter. De pågældende foranstaltninger kan indebære undtagelser fra bestemmelser i forordningen med henblik på at implementere anbefalinger fra NEAFC (Kommissionen for Fiskeriet i Det Nordøstlige Atlanterhav) i EU-retten.

Endvidere fastsættes der forbud mod high-grading².

Visse midlertidige tekniske regler fra den årlige TAC/kvoteforordning overføres til denne forordning. Således fastsættes der nu i dette forslag betingelser for beskyttelse af visse specifikt angivne sårbare hajer, skader og rokker i form af forbud mod at fiske efter, beholde om bord, omlade og lande de pågældende arter samt krav om, at de pågældende arter straks skal slippes fri uden at skade dem, i det omfang det er muligt.

I TAC/kvoteforordningen har der i nogle år været givet adgang til som led i et begrænset forsøg at anvende elektrisk strøm på meget specifikke vilkår. I stedet foreslås det nu at give mulighed for, at Kommissionen gennem forvaltningskomitéprocedure kan tillade anvendelse af elektrisk strøm på grundlag af rådgivning fra STECF, når sådanne foranstaltninger ikke er skadelige for det marine økosystem.

Der er genindsat flere mindstelandsstørrelser, herunder for kuller, hvilling, lange og hummer.

Bestemmelser om flytning og realtidslukninger er fjernet, idet regler herom nu alene vil blive reguleret i kontrolforordningen.

Den i den gældende rådsforordning eksisterende grænse for bomtrawlsfiskeri med små masker (80 mm), som er syd for 56°00' N genindsættes i forslaget til Rådsforordning (var ellers flyttet til Kommissionsregi).

Udtalelser

Europa-Parlamentet har afgivet udtalelse den 22. april 2009. Europa-Parlamentet forholder sig generelt positivt til forslaget, men foreslår visse ændringer, herunder blandt andet:

² High-grading er økonomisk discard, dvs. udsnid af fisk der lovligt kan landes til fordel for fisk med en større markedspris.

- Rådet fastsætter regler for tilfælde, hvor det er muligt for fartøjer at medbringe en eller flere kombinationer af net på samme fangstrejse.
- Anvendelse af elektrisk strøm i trawlfiskeri tillades.
- Rådet vedtager i henhold til TEF artikel 37 de foranstaltninger, der specifikt skal finde anvendelse i de forskellige konkrete regioner.
- Rådet vedtager bestemmelser om maskestørrelser og krævede kombinationer af procenter af arter, bestemmelser om reduktion og eliminering af discard og om forbedring af fiskeredskabers selektivitet samt foranstaltninger vedrørende begrænsning af fiskeriet i bestemte perioder og/eller bestemte områder med henblik på at beskytte marine habitater.
- Der fastsættes i forbindelse med forordningens ikrafttrædelse en periode til tilpasning af fiskerflåderne og vedtagelse af supplerende regler.

Konsekvenser

Forslaget skønnes ikke umiddelbart at have lovgivningsmæssige eller statsfinansielle konsekvenser.

Forslaget vil have erhvervsøkonomiske indvirkninger for fiskeriet i Skagerrak og Kattegat i forbindelse med harmoniseringen af regler mellem disse områder og Nordsøen. Endvidere vil forslagets ændringer af regler for målartrprocenter i industrifiskeriet ligeledes have konsekvenser for udførelsen af dette fiskeri.

Høring

§ 5-udvalget (fiskeri) er blevet hørt ved møder i §5-udvalget den 18. februar 2009 og den 2. november 2009. Endvidere er §5-udvalget blevet hørt i en række skriftlige høringer. §7-udvalget (rekreativt fiskeri) er ligeledes blevet hørt i en skriftlig høring.

Danmarks Fiskeriforening finder forslaget overordentligt bekymrende. Det anbefales kraftigt, at det udgås at gennemføre forhastede løsninger i denne for fiskeriet overordentligt væsentlige regulering. Foreningen finder det nytteløst at indarbejde regler om maskestørrelser og krævede kombinationer af procenter af arter (målarter) i Rådsforordningen i stedet for i de regionale Kommissionsforordninger. De foreslåede regler herom umuliggør ifølge foreningen fiskeri efter brisling og sperling og fjerner eksistensgrundlaget for industrifiskeriet. Også for fiskeriet generelt i Skagerrak/Kattegat er konsekvenserne af disse regler ifølge Danmarks Fiskeriforening særdeles store. Danmarks Fiskeriforening ønsker betydelige ændringer i forslaget i relation til Skagerrak/Kattegat. Det er foreningens opfattelse, at forslaget i dets form vil indebære risiko for, at fiskerne vil gå ned i maskestørrelse fra 90 til 80 mm med henblik på fiskeri efter jomfruhummer. For Skagerrak foreslår foreningen som alternativ til den foreslåede løsning en forøgelse af maskestørrelsen fra 90 mm til 100 mm (i stedet for 120 mm) og ikke at tillade maskestørrelser mellem 50 og 99 mm. For Kattegat, hvor fangst-sammensætningen ifølge foreningen er anderledes og mere i overensstemmelse med den sydlige Nordsø kan foreningen støtte forslaget i dets udformning for så vidt angår en generel maskestørrelse på 120 mm og mulighed for anvendelse af 80 mm til jomfruhummer og fladfisk, idet der dog i stedet for en procentgrænse på maksimalt 5 % torsk ønskes en fast mængdegrænse på for eksempel 100 kg pr. dag. Danmarks Fiskeriforening har endvidere udtrykt modstand mod et mindstemaskemål på 45 mm ved fiskeri efter rejjer og krav om anvendelse af rist. Endelig har foreningen anført, at det er strengt nødvendigt at undtage bundgarn fra reglerne om maskemål og procentsatser, hvis dette fiskeri ikke skal umuliggøres.

Danmarks Fiskeriforening har desuden udtrykt modstand over for den meget kraftige reduktion af mindstelandingsstørrelsen for jomfruhummer i Skagerrak/Kattegat fra 130 mm til 85 mm, idet man er bekymret for konsekvenserne for bestanden og for markedssituationen. Hvis mindstelandingsstørrelsen skal reduceres, er det ifølge foreningen helt afgørende, at kvotestørrelsen revurderes, idet forslaget i sig selv vil kunne halvere indtjeningen. Foreningen har i øvrigt generelt anført, at der mangler struktur i forslaget om fjernelse/reduktion af visse mindstelandingsstørrelser, og man finder, at mindstelandingsstørrelse for rødspætte bør opretholdes. Desuden er Danmarks Fiskeriforening modstander af en et-netsregel.

På mødet i §5-udvalget den 2. november 2009 har Danmarks Fiskeriforening gentaget sin store bekymring over for forslaget, herunder at der vil kunne opstå uforudsete, utilsigtede konsekvenser for fiskerier, som man ikke kan gennemskue på grund af den ifølge foreningen forhastede proces. Foreningen understregede også, at den fortsat har en meget lang række punkter, som der ikke er fundet nogen løsninger på.

Danmarks Sportsforbund lægger vægt på, at det gøres muligt for lystfiskere at anvende sild under mindstelandingsstørrelsen som agnfisk, såfremt sildebestanden i området ikke er truet.

Regeringens foreløbige generelle holdning

Regeringen er positiv over for forslaget til nye tekniske bevaringsforanstaltninger for Nordsøen og Atlanterhavet, idet det eksisterende regelsæt er kompliceret og har udviklet sig til "lag-på-lag" lovgivning. Regeringen ser fremlæggelsen af forslaget som grundlaget for at fremme anvendelse af selektive redskaber og reduktion af udsmid.

Regeringen finder, at de overordnede tekniske bevaringsforanstaltninger skal fastsættes af Rådet, mens mere tekniske elementer kan fastsættes som gennemførelsesbestemmelser i Kommissionsforordninger via forvaltningskomitéprocedure.

Regeringen støtter fra dansk side en generel forøgelse af selektiviteten og lægger vægt på, at der under ingen omstændigheder sker en forringelse af selektiviteten, samt at løsninger bliver afbalancerede og gennemføres gradvist.

Generelle forventninger til andre landes holdninger

Medlemsstaterne har generelt en positiv holdning til, at de tekniske regler revideres, og at de vil lægge vægt på, at reglerne forenkles. Der er dog en række forskellige – og i visse tilfælde divergerende – ønsker fra medlemsstaterne om ændringer i forslaget, herunder er der en række ønsker i relation til forslagene om mindstemaskestørrelser og krævede kombinationer af procenter af arter (målarter), spørgsmålet om komitologi, et-netsreglen og mindstelandingsstørrelser. Det forventes, at der kan opnås et kvalificeret flertal for forslaget.

Tidligere forelæggelse for Folketingets Europaudvalg

Grundnotat er oversendt til Folketingets Europaudvalg den 8. juli 2008.

Notatet er ligeledes fremsendt til Folketingets Udvalg for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri.

7. Konsultationer mellem EU og Norge om fiskerimuligheder for 2010

KOM-dokument foreligger ikke

*Revideret genoptryk af samlenotat oversendt til Folketingets Europaudvalg den 1. oktober 2009.
Ændringer er markeret i marginen.*

Resumé

Punktet er sat på dagsordenen for rådsmødet (landbrug og fiskeri) den 19.-20. november 2009 for at identificere og drøfte væsentlige emner i de forestående konsultationer med Norge om fastlæggelse af fiskerimuligheder for 2010.

Baggrund

Fiskerisamarbejdet mellem EU og Norge er baseret på en rammeaftale, og parterne har siden 1978 indgået to årlige kvote-aftaler ("protokoller") for fiskeriet på fælles bestande i Nordsøen og i Skagerrak. Der er tale om aftaler, som sikrer en fælles forvaltning af de vigtigste fælles bestande i de to farvande. Derudover sker der en afbalanceret udveksling af kvoter for en række eksklusive bestande i farvandene vest for de britiske øer, i Nordsøen, ved Grønland samt i Barentshavet.

Første runde af konsultationerne mellem EU og Norge finder sted i Bergen den 16.-20. november 2009, mens anden runde er fastsat til den 30. november – 4. december 2009 i Bruxelles.

Punktet er sat på dagsordenen for rådsmødet (landbrug og fiskeri) den 19.-20. november 2009 med henblik på udveksling af synspunkter.

Nærhedsprincippet

Der redegøres ikke for nærhedsprincippet, idet konsultationerne er et led i gennemførelsen af EU's fælles fiskeripolitik.

Formål og indhold

Aftalen mellem EU og Norge regulerer forvaltningen af en række vigtige fællesbestande i Nordsøen og Skagerrak, herunder torsk, kuller, sej, hvilling, rødspætte, sild og makrel. EU og Norge fastsætter i fællesskab en samlet TAC (den samlede tilladte fangstmængde) for disse bestande, der fordeles til hver part efter en fast fordelingsnøgle. Der er for torsk, sild, kuller og sej aftalt langsigtede forvaltningsplaner, der løbende tilpasses.

I aftalen udveksler parterne også fiskerimuligheder for en række bestande i Nordsøen såsom blåhvilling, havtaske, jomfruhummer, rejer og tobis, samt arktisk torsk, rødfisk, arktisk sej og kuller i Norskehavet og Barentshavet, foruden kvoter i grønlandsk farvand.

Af betydning for fiskeriaftalen er derfor også de multilaterale forhandlingerne mellem EU, Norge, Island og Færøerne om forvaltningen af blåhvilling og makrel.

Af de fællesforvaltede bestande er særligt torsk, rødspætte og sild af betydning for Danmark. Ligeså er fiskeriet efter havtaske og jomfruhummer i norsk farvand, hvor Danmark har tæt på 100 % af EU's kvote.

Oversigt over den biologiske rådgivning om de fælles bestande i Nordsøen og Skagerrak/ Kattegat i 2010:

Art	Rådgivning	TAC i 2009 (i tons)	DK andel af EU's kvote
Torsk i Nordsøen og Skagerrak	<u>40.300 tons</u> ³ ICES har godkendt forvaltningsplanen som værende i overensstemmelse med forsigtighedsprincippet. Ved at følge denne kan TAC'en forøges med 17 % i 2010.	28.798 i Nordsøen og 4.114 i Skagerrak	20 % i Nordsøen og 83 % i Skagerrak
Kuller i Nordsøen og Skagerrak	<u>38.000 tons</u> ICES har på et foreløbigt grundlag godkendt den reviderede forvaltningsplan, der trådte i kraft 1. januar 2009, til at følge forsigtighedsprincippet. Ved at følge denne begrænses TAC-reduktionen i 2010 af en regel om maksimal årligt udsving på +/- 15 %. Det vil sige, at TAC reduceres med 15 %.	42.110	7 % i Nordsøen og 84 % i Skagerrak
Mørksej i Nordsøen og Skagerrak/Kattegat	<u>107.000 tons</u> Ved at følge rådgivningen, der er i overensstemmelse med forvaltningsplanen, reduceres TAC'en reduceres TAC for 2010 med 15% i henhold til reglen om det maksimale årlige udsving på +/- 15 %.	125.934	9 %
Hvilling i Nordsøen	ICES rådgiver, at der skal ske et betydeligt fald i TAC for at bestanden ikke skal falde yderligere. Som eksempel viser ICES, at TAC skal reduceres med mere end 61 % for at SSB ⁴ ikke skal falde yderligere.	15.173	13 %
Hvilling i Skagerrak / Kattegat	I Skagerrak/Kattegat er rådgivningen en uændret TAC på 1.050 tons i 2010.	1.050	90 %
Rødspætte i Nordsøen	<u>63.800 tons</u> EU vedtog (juni 2007) en ny forvaltningsplan for rødspætte og tunge. Planen er ikke endeligt godkendt af ICES som værende i overensstemmelse med forsigtighedsprincippet ⁵ , men ICES vælger alligevel at rådgive ud fra den, da dette vil føre til er højere langtidsudbytte. Ved at følge planen kan TAC i 2010 øges med 15 %, hvilket er forvaltningsplanens maksimale stigning.	55.500	20 %
Rødspætte i Skagerrak	<u>9.400 tons</u> ICES har anvendt rådgivningen for 2010, hvorfor der som for 2009 rådgives om en TAC på 9.400 tons.	9.350	79 %

³ ICES anbefaling omfatter også den østlige del af Den Engelske Kanal, ICES-område VIIId.

⁴ Gydebiomasse.

⁵ Rådgivningen omfatter også Kattegat.

Art	Rådgivning	TAC i 2009 (i tons)	DK andel af EU's kvote
Makrel i Nordsøen og Skagerrak / Kattegat	<u>527.000 - 572.000 tons</u> ICES rådgiver at fastsætte TAC'en på mellem 527.000 og 572.000 tons for hele makrellens udbredelsesområde i overensstemmelse med forvaltningsplanen. En andel af denne vil blive tildelt Nordsøen.	63.826	57 % (minimum)
Rejer i Skagerrak	Rådgivning kommer i november 2009.	11.620	65 %
Sild i Nordsøen	<u>174.700 tons (inkl. bifangster)</u> ICES har vurderet forvaltningsplanen, som trådte i kraft den 1. januar 2009, til at være i overensstemmelse med bæredygtighedsprincippet. Med anvendelse af forvaltningsplanen beregner ICES en TAC på 164.300 tons for flåde A (min maske 32 mm i Nordsøen) og 10.400 tons for flåde B (bifangst i <32 mm maske i Nordsøen). For flåde A svarer det til en reduktion i TAC på 4 % i forhold til 2009.	171.000 (konsum) 15.985 (bifangst) 186.985 (total)	Variabel andel af konsumkvoten og 96 % af bifangstkvoten
Sild i Skagerrak / Kattegat	<u>32.000 tons (inkl. bifangster)</u> På grund af den stærkt faldende rekruttering og uden en vedtaget forvaltningsplan og fastsatte grænsereferencenpunkter anbefaler ICES en betydelig reduktion af fiskeritrykket i 2010. Fiskeritrykket skal derfor ligge under F_{MSY} (0,25), hvilket vil svare til fangster på mindre 26.200 tons for flåde C (målrettet trawl og not fiskeri i IIIa) og 5.800 tons for flåde D (bifangst af sild i små-masket fiskeri i IIIa) i 2010 (en reduktion af TAC på 31 %).	37.722 (konsum) 8.373 (bifangst) 46.095 (total)	48 % af konsumkvoten og 85 % af bifangstkvoten.
Brisling i Skagerrak / Kattegat	<u>52.000 tons</u> Brislinge-TAC'en har været på et næsten uforandret niveau i en årrække. ICES finder ikke anledning til at ændre på denne rådgivning.	52.000	72 %

Udtalelser

Europa-Parlamentet skal ikke afgive udtalelse.

Konsekvenser

Sagen har i sig selv ikke lovgivningsmæssige eller statsfinansielle konsekvenser. Danske fiskere fanger en betydelig del af de danske EU-kvoter i norsk zone. Aftalen med Norge er den fiskeriaftale, der har størst betydning for dansk fiskeri. Væsentlige ændringer i fangstmulighederne vil naturligvis have betydning for fiskerierhvervets økonomi.

Høring

§ 5-udvalget (fiskeri) er blevet hørt om sagen i forbindelse med møder i udvalget den 28. september 2009 og den 2. november 2009.

Danmarks Fiskeriforening har understreget, at balancespørgsmålet er særdeles væsentligt, og at det er vigtigt at undgå forringelser i danske fiskeres fiskerimuligheder. Reglerne om fleksibilitet

understregedes som et andet vigtigt element. Endelig ønsker man under forhandlingerne at undgå eventuelle forhastede løsninger i relation til tekniske redskaber m.v.

Danmarks Pelagiske Producentorganisation bemærkede, at adgangsregimer burde inddrages i beslutningerne.

Greenpeace udtrykte bekymring for torskebestanden i Nordsøen og den foreslåede kvoteforhøjelse for 2010 i lyset af de høje tal for udsmid, man havde registreret i foråret 2009.

Regeringens foreløbige generelle holdning

Regeringen er positiv over for en drøftelse i Rådet om retningslinjer for EU's forhandlingsposition forud for forhandlingerne med Norge.

Generelle forventninger til andre landes holdninger

De berørte medlemsstater forventes under drøftelsen at tilkendegive deres holdning til status for forhandlingerne.

Tidligere forelæggelse for Folketingets Europaudvalg

Sagen har været forelagt Folketingets Europaudvalg den 9. oktober 2009 forud for rådsmødet (landbrug og fiskeri) den 19.-20. november 2009, jf. samlenotat oversendt den 1. oktober 2009.

Notatet er ligeledes fremsendt til Folketingets Udvalg for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri.

8. Forslag til Rådets forordning om fastsættelse for 2010 af fiskerimuligheder og dertil knyttede betingelser for visse fiskebestande og grupper af fiskebestande for Sortehavet

KOM (2009) 517

Nyt notat.

Resumé

Kommissionen har fremlagt forslag til Rådets forordning om fastsættelse af fiskerimuligheder for 2010 for pighvar og brisling i Sortehavet. Forslaget inkluderer visse midlertidige tekniske bevaringsforanstaltninger.

Baggrund

Kommissionen har ved KOM (2009) 517 af 5. oktober 2009 fremlagt forslag til Rådets forordning om fastsættelse for 2010 af fiskerimuligheder og dertil knyttede betingelser for visse fiskebestande og grupper af fiskebestande for Sortehavet. Forslaget er fremsendt til Rådet den 7. oktober 2009 i en dansk sprogudgave.

Forslaget er fremsat med hjemmel i Rådets forordning (EF) nr. 2371/2002 af 20. december 2002 om bevarelse og bæredygtig udnyttelse af fiskeressourcerne som led i den fælles fiskeripolitik. Forslaget vil kunne vedtages af Rådet med kvalificeret flertal uden høring af Europa-Parlamentet.

Forslaget er på dagsordenen for rådsmødet (landbrug og fiskeri) den 19.-20. november 2009 med henblik på politisk enighed.

Nærhedsprincippet

Forslaget er et led i gennemførelsen af den fælles fiskeripolitik, hvorfor nærhedsprincippet er tilgodeset.

Formål og indhold

Fastsættelsen af fiskerimuligheder i Sortehavet for pighvar og brisling er baseret på rådgivning fra Den Videnskabelige, Tekniske og Økonomiske Komité for Fiskeri (STECF). Forslaget forventes også at indeholde visse tekniske bevaringsforanstaltninger.

Forslaget vil umiddelbart alene have direkte virkninger i forhold til Bulgariens og Rumæniens fiskeri i Sortehavet.

TAC og kvoter for pighvar og brisling

Forslaget indeholder som noget nyt et forbud mod high-grading for alle arter underlagt kvoter.

For pighvar er der foreslået en reduktion i TAC på 24 % fra 100 tons til 76 tons, fordelt ligeligt mellem Bulgarien og Rumænien.

For brisling er der foreslået en uændret TAC på 12.750 tons. TAC'en er ufordelt.

Tekniske overgangsforanstaltninger

Forslaget indeholder endvidere visse tekniske foranstaltninger for fiskeri efter pighvar:

- forbud mod fiskeri i EU-farvande i Sortehavet i perioden 15. april-15.juni
- mindstemaskestørrelser for garn til pighvarfiskeri
- mindstelandingsstørrelse for pighvar på 45 cm.

De nævnte tekniske foranstaltninger er en videreførelse fra forordningen om TAC/kvoter for Sortehavet i 2009.

Udtalelser

Europa-Parlamentet skal ikke afgive udtalelse.

Konsekvenser

Forslaget har ikke lovgivningsmæssige eller statsfinansielle konsekvenser. Forslaget har heller ikke erhvervsøkonomiske konsekvenser i Danmark. Det har ingen konsekvenser for EU's budget.

Høring

§5-udvalget er blevet hørt på møde den 2. november 2009 og har ikke haft bemærkninger til forslaget.

Regeringens foreløbige generelle holdning

Regeringen har en positiv holdning over for Kommissionens forslag.

Generelle forventninger til andre landes holdninger

Det forventes, at der generelt vil være opbakning til forslaget.

Tidligere forelæggelse for Folketingets Europaudvalg

Sagen har ikke tidligere været forelagt Folketingets Europaudvalg.

9. Forslag til Rådets beslutning om tilladelse til markedsføring af produkter, der indeholder, består af eller er fremstillet af genetisk modificeret majs MIR604 under Europa-Parlamentets og Rådet forordning (EF) nr. 1829/2003 om genetisk modificerede fødevarer og foderstoffer KOM (2009) 613

Revideret genoptryk af grundnotat oversendt til Folketingets Europaudvalg den 13. oktober 2009. Ændringer er markeret i marginen.

Resumé

*Kommissionen har fremsat forslag om godkendelse af genetisk modificeret majs MIR604 i henhold til GMO-forordningen. Godkendelsen vil gælde import og markedsføring af fødevarer, fødevaringredienser og foder, der indeholder eller er fremstillet af majs MIR604, samt anvendelse af majs til anden industriel brug, undtagen dyrkning. MIR604 har fået indsat genet *mcry3A*, som bevirker, at majsplanten danner proteinet *mcry3A*, der beskytter mod visse typer af skadelige billelarver (*Coleoptera* arter). Desuden er indsat genet *pmi*, der giver planten mulighed for at udnytte mannose som eneste kulstofkilde, hvilket er anvendt som selektionsparameter i forædlingsarbejdet. Ansøger angiver, at majs MIR604 har bedre modstandsdygtighed mod billelarver end konventionel majs. Formålet med godkendelsen er at tillade import og markedsføring i EU af MIR604-majs stammende fra dyrkning i tredjelande. Majs MIR604 indeholder ikke antibiotikaresistens-markørgener. En vedtagelse af forslaget vurderes ikke at ville berøre beskyttelsesniveauet i Danmark og EU.*

Baggrund

Kommissionen har ved KOM (2009) 613 af 30. oktober 2009 fremlagt forslag til Rådets beslutning om tilladelse til markedsføring af genetisk modificeret majs MIR604 efter reglerne i Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 1829/2003 af 22. september 2003 om genetisk modificerede fødevarer og foderstoffer (GMO-forordningen). Forslaget er fremsendt til Rådet den 4. november 2009. Der er endnu ikke fremsendt en dansk sprogudgave.

Forslaget er fremsat med hjemmel i forordningens artikel 7 og 19.

Forslaget har tidligere været til afstemning i Den Stående Komité for Fødevarerkæden og Dyresundhed (SCoFCAH) den 19. oktober 2009, hvor der ikke blev opnået kvalificeret flertal for forslaget. Danmark stemte for forslaget på baggrund af en positiv risikovurdering fra både EFSA og Fødevareinstituttet ved DTU. Kommissionen har nu forelagt sagen for Rådet og underrettet Europa-Parlamentet. Har Rådet med kvalificeret flertal ved udløbet af fristen på tre måneder hverken vedtaget den foreslåede beslutning eller tilkendegivet, at det er imod forslaget, kan Kommissionen vedtage forslaget.

Forslaget forventes sat på dagsordenen for rådsmødet (landbrug og fiskeri) den 19.-20. november 2009 med henblik på vedtagelse.

Nærhedsprincippet

Der er tale om gennemførelsesforanstaltninger til en allerede vedtaget retsakt. Det er derfor regeringens holdning, at det følger heraf, at forslaget er i overensstemmelse med nærhedsprincippet.

Formål og indhold

I december 2004 indsendte Syngenta Seeds S.A.S. en ansøgning om godkendelse af majs MIR604 til fødevarer- og foderbrug (ikke dyrkning) i henhold til reglerne i GMO forordningen.

Majs MIR604 har fået indsat genet *mcry3A*, som bevirker, at majsplanten danner proteinet *mcry3A*, der beskytter mod visse typer af skadelige billelarver (*Coleoptera* arter). Desuden er der indsat genet *pmi*, der giver planten mulighed for at udnytte mannose som eneste kulstofkilde, hvilket er anvendt som selektionsparameter i forædlingsarbejdet. Majs MIR604 indeholder ikke antibiotikaresistens-markørgener.

Tilladelsen vil omfatte majsplanter fra MIR604 samt krydsninger af MIR604 med konventionelle ikke-genmodificerede majsplanter. Ansøgningen omfatter ikke dyrkning af majs i EU.

Den sundheds- og ernæringsmæssige kvalitet af majs MIR604 adskiller sig ifølge ansøgningen ikke fra konventionel (ikke genmodificeret) majs. Udover dokumentation for den sundheds- og ernæringsmæssige kvalitet af majsplanterne, var ansøgningen i henhold til reglerne ledsaget af et forslag til miljømæssig overvågning.

Godkendelsens omfang

Beslutningsforslaget lægger op til, at der gives tilladelse til import og markedsføring af produkter, der indeholder, består af eller er fremstillet af majs MIR604. Ifølge Den Europæiske Fødevarerikkerhedsautoritet (EFSA) udtalelse kan majsplanterne fra den genmodificerede majs anvendes til fødevarer- og foderbrug på samme måde som konventionelle majsplanter, det vil sige både som hele planter og i forarbejdet form. Godkendelsen omfatter også tilladelse til industriel forarbejdning, men ikke til dyrkning af majs i EU.

I henhold til GMO-forordningen må godkendte genmodificerede planter krydses med konventionelle ikke-genmodificerede planter til frembringelse af nye sorter uden, at dette kræver speciel godkendelse. Tilladelsen vil derfor omfatte MIR604 samt majs fra efterfølgende krydsninger heraf med konventionelle ikke-genmodificerede majsplanter.

Markedsføringen af majs vil kunne ske fra datoen for en eventuel beslutning om godkendelse. Beslutningen vil gælde i 10 år fra denne dato.

Mærkning

Produkter til fødevarer- eller foderbrug, der indeholder, består af eller er fremstillet af majs MIR604 skal i henhold til forslaget mærkes til den endelige forbruger med ”genetisk modificeret majs” eller ”fremstillet af genetisk modificeret majs”.

Sætningen ”ikke til dyrkning” skal angives i mærkningen på produktet og i følgedokumenterne til foder og produkter til anden industriel anvendelse, som indeholder spiredygtige majs-kerner af MIR604. Denne sætning skal ikke fremgå af mærkningen på tilsvarende fødevarer.

Miljømæssig overvågning

Ifølge den miljømæssige overvågningsplan skal ansøgeren via de etablerede netværk af industriorganisationer sørge for, at der indsamles oplysninger om potentielle uønskede effekter af markedsføringen, at der tages passende forholdsregler for at forhindre spild af spiredygtige kerner m.v. i henhold til den generelle plan for miljømæssig overvågning af genmodificeret majs. Det påhviler ansøgeren at afrapportere herom til Kommissionen.

Udtalelser

Europa-Parlamentet skal ikke udtale sig om forslaget.

Gældende dansk ret

En vedtagelse af forslaget kræver ikke implementering og har ikke lovgivningsmæssige konsekvenser i Danmark, idet området overordnet er reguleret af en forordning, og dermed er reglerne umiddelbart anvendelige i Danmark. De enkelte beslutninger er rettet til bestemte virksomheder og umiddelbart gældende for disse.

Konsekvenser

Forslaget har ingen lovgivningsmæssige eller statsfinansielle konsekvenser.

En vedtagelse af forslaget vil være en forbedring af importvilkårene for foder og fødevarer. En manglende vedtagelse af forslaget kan således medføre handelsmæssige vanskeligheder. Såfremt der ikke gives tilladelse, vil der gælde en 0-tolerance for tilstedeværelse af MIR604-majs i importerede produkter, hvilket kan vanskeliggøre import fra tredjelande, hvor majs dyrkes. En manglende godkendelse kan desuden få konsekvenser for den almindelige, konventionelle fødevarer- og foderforsyning. 0-tolerancen betyder, at selv minimale, utilsigtede tilstedeværelser af GM-majs i almindelige importerede produkter kan medføre, at hele partiet må tilbagesendes eller trækkes tilbage fra markedet. Såvel foder som fødevarerbranchen har oplyst, at det bliver sværere og sværere at importere for eksempel almindelig soja uden restindhold af blandt andet ikke godkendte GM-majs, hvorfor en manglende godkendelse i kombination med 0-tolerancen kan skabe yderligere problemer for import af fødevarer og foder.

Med hensyn til de sundheds- og miljømæssige konsekvenser af anvendelsen af majs MIR604 konkluderer den Europæiske Fødevarer sikkerhedsautoritet (EFSA) i udtalelse af 21. juli 2009, at majs er lige så sikker at anvende som konventionelle majs. Der er ifølge den Europæiske Fødevarer sikkerhedsautoritet (EFSA) ikke noget, der tyder på, at majs MIR604 har negative konsekvenser for menneskers og dyrs sundhed eller for miljøet ved de påtænkte anvendelser.

Fødevareinstituttet ved DTU har ligeledes vurderet det fremsendte ansøgningsmateriale. Instituttet har konkluderet, at majs ikke giver anledning til sundhedsmæssige betænkeligheder, og at den ernæringsmæssigt set er ækvivalent med ikke-genmodificeret majs. Undersøgelser af det dannede pmi-protein tyder ikke på, at det vil give krydsallergi eller virke som et allergen.

Miljøstyrelsen har i forbindelse med den Europæiske Fødevarer sikkerhedsautoritets (EFSA) høring af miljømyndighederne forud for offentliggørelsen af den Europæiske Fødevarer sikkerhedsautoritet (EFSA) udtalelse, sendt sagen til de danske eksperter i Plantedirektoratet, Fødevareinstituttet ved DTU og Danmarks Miljøundersøgelser, som samlet har vurderet, at der ikke vil være miljømæssige konsekvenser af import af majs MIR604, når de anvendes til andre formål end dyrkning.

På den baggrund skønnes forslaget ikke at berøre beskyttelsesniveauet i Danmark

Høring

Sagen har været i høring via høringsportalen, og der er kommet følgende bemærkninger:

Landbrug & Fødevarer opfordrer på det kraftigste Danmark til at stemme for godkendelsen, idet der henvises til, at den Europæiske Fødevarer sikkerhedsautoritet (EFSA) vurderer, at den pågældende GM-majs ikke udgør nogen risiko for menneskers og dyrs sundhed og for miljøet, samt at der vil være meget store samfundsøkonomiske konsekvenser af en yderligere forsinkelse i godkendelsen på grund af den gældende nultolerance for ikke endeligt godkendte GMO'er. Organisationen henviser til, at Europa ikke kun afskæres fra det globale marked for majs og majsprodukter ved en manglende godkendelse, men at der også er en påvirkning af soja-importen, idet der kan forekomme spor af ikke-godkendt GM-majs i sojaprodukter.

DI Fødevarer baserer sin udtalelse på den Europæiske Fødevarer sikkerhedsautoritets (EFSA) positive udtalelse og anbefaler, at ansøgningen imødekommes hurtigst muligt og uden yderligere ophold.

Sagen har efterfølgende været i høring i §2-udvalget (landbrug) samt det Rådgivende Fødevareudvalg. Der er indkommet følgende bemærkninger:

Økologisk Landsforening kan ikke støtte en godkendelse til markedsføring af MIR604.

Hverken de sundheds- eller miljømæssige konsekvenser af anvendelse af MIR 604 er velundersøgt. Der er både udbredt kritik af den Europæiske Fødevarer sikkerhedsautoritets (EFSA) vurdering af GMO-sorter, og løbende stram styring af forskning fra ansørgervirksomhedens side. Seneste er der kommet protester fra forskere i USA angående Syngentas og andre virksomheders begrænsninger af uvildig forskning om GM sorters sundhedsmæssige, kommercielle og miljømæssige konsekvenser. Det gøres via krav om, at købere af såsæd skal skrive under på, at de ikke vil anvende såsæden til forskning.

Ifølge Økologisk Landsforening har ingen vist med tydelighed, at GMO ikke er skadelig for vores sundhed. Det er netop derfor, man har en forsigtighedsprincip, der siger, at de der vil bruge nye afgrøder, kemikalier mv. skal bevise, at der ikke er negative konsekvenser for sundhed eller miljø, og at tvivl skal komme forbrugerne og miljøet til gode.

Når der er så lidt forskning, som er kritisk over for GM afgrøder, er en væsentlig del af forklaringen formodentlig, at man i 20 år i stor udstrækning har brugt en forsøgsopstilling, som er helt uegnet til at analysere for bivirkninger af GMO-planter.

Ifølge Økologisk Landsforening har EFSA i 2008 selv rettet en væsentlig kritik af den praksis, der er udbredt vedrørende test af GMO'er.

En meget stor del af den forskning, der gennemføres for at klarlægge om GMO'er har negative bivirkninger, er gennemført som 90 dages museforsøg. Økologisk Landsforening finder dog, at der er væsentlige problemer med de museforsøg, der anvendes til undersøgelse af GMO'er.

De Samvirkende Købmænd (DSK) konstaterer med tilfredshed, at der ikke anvendes antibiotikaresistente-markør gener og kan støtte, at der gives tilladelse.

Regeringens foreløbige generelle holdning

Det er regeringens generelle holdning, at afgørelser vedrørende tilladelse til at anvende genmodificerede afgrøder skal træffes på baggrund af en sundheds- og miljømæssig risikovurdering, som fastsat i GMO forordningen.

Da den sundheds- og miljømæssige vurdering af majs MIR604 ikke giver danske og internationale eksperter anledning til bemærkninger, har regeringen ingen fagligt begrundede indvendinger imod godkendelsen. I forlængelse heraf skal ansøgningen om godkendelse af majs MIR604 også ses i lyset af, at foderpriserne i EU i de seneste år er steget betydeligt med deraf negative konsekvenser for husdyrproduktionen. Regeringen er af den holdning, at muligheden for at importere genmodificeret majs og soja til EU bør udnyttes fuldt ud inden for EU's eksisterende lovgivninger. Regeringen kan således støtte forslaget.

Fødevarainstituttet ved DTU er ikke enig i bemærkningerne fra Økologisk Landsforening om, at hverken de sundheds-, eller miljømæssige konsekvenser af anvendelse af MIR604 er velundersøgt. Instituttet vurderer, at den risikovurdering, den Europæiske Fødevarer sikkerhedsautoritet (EFSA) har udført, er grundig og at ansøger har indsendt de nødvendige oplysninger og den nødvendige dokumentation vedrørende sikkerheden af MIR604. Instituttet vurderer lige som den Europæiske Fødevarer sikkerhedsautoritet (EFSA), at ingen af de analyser eller fodringsforsøg, som er foretaget, viser, at majs MIR604 er ændret på anden måde end ved at tilføje planten de to nye egenskaber (øget insektresistens og udnyttelse af mannose som eneste kulstofkilde). De danske eksperter og den Europæiske Fødevarer sikkerhedsautoritet (EFSA) er enige om, at den genmodificerede majs vurderes sundhedsmæssigt at være som andre traditionelle majs.

Fødevarainstituttet ved DTU bekræfter, at den Europæiske Fødevarer sikkerhedsautoritet (EFSA) har set på relevansen af dyreforsøg i forbindelse med undersøgelse af de sundhedsmæssige egenskaber af hele genmodificerede fødevarer, som for eksempel majs, men instituttet er ikke enig med Økolo-

gisk Landsforening i, at dette arbejde har givet anledning til, at man bør kræve flere dyreforsøg med GMO'er. Tværtimod er konklusionen fra den Europæiske Fødevarer sikkerhedsautoritet (EFSA) side, at de sammenlignende undersøgelser af indholdsstofferne i GMO'en med tilsvarende ikke-genmodificerede varianter i langt de fleste tilfælde giver tilstrækkelig information om sikkerheden af produktet, og at udførelse af dyreforsøg ikke vil kunne tilføje noget yderligere. Fødevareinstituttet er enig i, at 90-dages forsøg ikke egner sig til afsløring af effekter på reproduktion, men der er ifølge instituttet heller ikke, med den viden der findes om genmodificering, belæg for at mistænke effekter på reproduktion. Hertil kommer, at de nye proteiner, der dannes i planten, altid bliver testet i dyreforsøg i høje doser, hvis de ikke i forvejen er kendte. Den Europæiske Fødevarer sikkerhedsautoritet (EFSA) kræver således ikke generelt, at der udføres dyreforsøg med hele fødevarer/foder, da disse forsøg sjældent bidrager med yderligere viden om sikkerheden.

Vedrørende bemærkningen om, at der ifølge et amerikansk videnskabeligt tidsskrift er mangel på uvildig forskning angående GMO, samt at forskningsresultater vedrørende GMO kan blive forhindret af firmaer i USA, kan det oplyses, at det i relation til den risikovurdering, der foretages i EU af GMO, ikke er afgørende, om resultaterne er publiceret eller ej. Alle data – også de ikke offentliggjorte – underkastes en faglig vurdering af anvendeligheden i relation til vurderingen af GMO'en. Hvis de indsendte oplysninger ikke er tilstrækkelige eller hvis der kan stilles tvivl om kvaliteten heraf, anmoder den Europæiske Fødevarer sikkerhedsautoritet (EFSA) om yderligere materiale.

Generelle forventninger til andre landes holdninger

Forslaget blev behandlet på møde i Den Stående Komité for Fødevarekæden og Dyresundhed (SCoFCAH) den 19. oktober 2009, hvor der ikke blev opnået kvalificeret flertal for forslaget. På basis af medlemsstaternes foreløbige tilkendegivelser forventes der i Rådet fortsat ikke at kunne opnås kvalificeret flertal for eller imod forslaget.

Tidligere forelæggelse for Folketingets Europaudvalg

Der er oversendt notat og grundnotat om sagen til Folketingets Europaudvalg den 13. oktober 2009.

Notaterne er ligeledes oversendt til Folketingets Udvalg for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri.